

**Látássérült személyek infokommunikációs segítője
Oktatási anyag-sorozat**

**Bevezetés az IOS Safari böngésző
használatába látássérült felhasználók
számára**

**Készítette az
Informatika a Látássérültekért Alapítvány**

Informatika a
látássérültekért
Alapítvány

Bevezetés.....	4
Javasolt beállítások a Safari használatának megkezdése előtt.....	5
A cím- és a keresősor áthelyezése	5
A Főképernyő megnyitása.....	6
A letöltések helyének megadása.....	6
A VoiceOver ajánlott rotorbeállításai.....	7
A Safari böngésző használata	8
A Safari böngésző elindítása	8
A Safari felülete	9
Weboldalak megnyitása	9
Új oldal megnyitása.....	9
Lapok használata	12
Oldal frissítése	14
Kilépés a Safari böngészőből	15
Böngészés az interneten	15
Navigálás és felolvasás	15
Webhelyikonok hozzáadása a Főképernyőhöz	19
Szöveg kijelölése.....	20
Navigálás a lapok között.....	22
Méret módosítása.....	22
Könyvjelzők kezelése.....	23
Könyvjelző létrehozása.....	23
Weboldal megnyitása könyvjelző használatával	25
Könyvjelző törlése	26
Az előzmények listája	27
Olvasónézet	28
További hasznos tudnivalók a böngészésről	29
A weboldalak tartalma	29

Webes űrlapok.....	32
Hasznos műveletek a weboldallal.....	37
Weboldalak megosztása	37
Fájlok letöltése a weboldalakról.....	41
Keresés az interneten	45
Kiegészítő információk.....	49
Webes párbeszédablakok	49
Sütik kezelése.....	50
Impresszum.....	52

Bevezetés

Jelen dokumentum célja, hogy bevezetést adjon a Safari böngésző könnyű kezelésébe.

A Safari az Apple által gyártott készülékek alapértelmezett, előre telepített böngészője. Megtalálható mind az iPhone, mind az iPad eszközökön.

A dokumentum megértésének előfeltétele, hogy az olvasó ismerje az internet, a webböngésző, stb. fogalmát. Ezek jelentése a tananyagban nincs leírva, az csak magának a Safarinak a kezelését tartalmazza.

A dokumentum elolvasása előtt célszerű tanulmányozni a „Bevezetés az iPhone használatába” című tananyagot.

A dokumentum használhatóságának feltétele, hogy az eszközön az iOS 16-os verziója fusson, a készüléken legyen Főgomb, illetve a VoiceOver képernyőolvasó el legyen indítva.

A dokumentum olyan betűtípussal és méretben (Arial 14-Arial 22) – valamint megnövelt sortávolsággal és balra zártan – készült amely a gyengénlátó emberek számára lehetővé teszi annak akadálymentes olvasását.

Javasolt beállítások a Safari használatának megkezdése előtt

Ebben a fejezetben azok a beállítások kerülnek ismertetésre, amelyeket a Safari használata előtt érdemes elvégezni ahhoz, hogy a böngésző kezelése könnyű és kényelmes legyen.

A cím- és a keresősor áthelyezése

Az iOS 15 tizennégy év után új Safari felhasználói felületet hozott, amely a 16-os változatban is megmaradt. A cím- és a keresősor a képernyő aljára került. Ezzel az volt az Apple szándéka, hogy a cím- és a keresősor hüvelykujjal kényelmesen elérhető legyen. Fontos megjegyezni, hogy ebben az oktatási anyagban a műveletek az új Safari felületet használva kerülnek bemutatásra.

Ettől függetlenül lehetősége van a kinézet megváltoztatására. Az Apple lehetőséget biztosít a korábbi elrendezés visszaállítására.

A főképernyőről nyissa meg a Beállítások alkalmazást, majd keresse meg és egyujjas dupla koppintással aktiválja a Safari beállítási elemet. A Lapok szekció alatt a Lapsor nézetről váltson az Egy lap lehetőségre.

Magában a Safari böngészőben is felülre lehet helyezni a címsort.

A képernyő alsó részén található lapsoron keresse meg az Oldalbeállítások gombot, majd koppintson rá egy ujjal kétszer. A megnyíló beállításokban az első elem a Címsor megjelenítése felül lehetőség, amelyet egyujjas dupla koppintással tud aktiválni.

Az Oldalbeállítások gomb, a címsor és a Frissítés gomb ezt követően felül található meg.

A Főképernyő megnyitása

A Safari alkalmazásból többféleképpen ki lehet lépni, például a Főképernyőre történő visszalépéssel. Bár ebben a dokumentumban a Főgomb használata szerepel, érdemes megismerni a Főképernyőre lépés gesztusvezérelt lehetőségét is. Tegye az alábbiak egyikét attól függően, hogy milyen típusú készüléke van:

- Face ID-val rendelkező modell (iPhone 10 vagy újabb) esetén húzza felfelé az egyik ujját a képernyő alsó szélétől, amíg egy rezgést nem észlel, vagy két emelkedő tónusú hangjelzést nem hall. Ezután emelje fel az ujját.
- Touch ID-val rendelkező modell (iPhone 8 vagy régebbi, illetve SE esetén nyomja meg a Főgombot.

A letöltések helyének megadása

Az iPhone készüléke Kezdőképernyőjén keresse meg a Beállítások ikont, és koppintson rá egy ujjal duplán, majd navigáljon a Safari alkalmazásra, és aktiválja azt.

Navigáljon az Általános szekcióig, és ellenőrizze a Letöltések helyét.

Több lehetősége van a letöltések helyének a megadására:

- **iCloud Drive:** Alapértelmezetten ez a lehetőség van kiválasztva, azonban használata nem ajánlott, mivel adatforgalmat generálhat, és így hamar megtelhet az ingyenes 5GB iCloud tárhelye.
- **Saját iPhone-on (ajánlott):** Ez a lehetőség a vásárolt iPhone tárhelyének kapacitásáig tárolja a letöltött fájlokat.

- **Egyéb:** Ezzel a lehetőséggel megválaszthatja az Ön által használni kívánt fájlok tárolási helyét.

A VoiceOver ajánlott rotorbeállításai

A VoiceOver rotorján navigálási és szerkesztési lehetőségek találhatók. A lehetőségek kínálata és sorrendje megadható a VoiceOver rotorbeállításában.

A VoiceOver rotorbeállításait a Kezdőképernyőről indulva az alábbi módon találja meg:

Aktiválja a Kezdőképernyőn a Beállítások ikont. A Beállítások képernyőn aktiválja a Kisegítő lehetőségek elemet. A megnyíló képernyőn aktiválja a VoiceOver elemet. A VoiceOver beállítások képernyőjén aktiválja a Rotor elemet. A rotor képernyőjén jelölje be azokat a navigációs elemeket, amelyeket használni kíván a weboldalak böngészésekor. Amire nincs szüksége, azok bejelöltségét szüntesse meg. Célszerű ügyelni arra, hogy sok elemet nem érdemes kijelölni. Ha a rotoron sok elem szerepel, többet kell tekerni rajta. Ez kényelmetlen használatot eredményezhet. A következő rotoreslemek javasoltak: Karakterek, Szavak, Címsorok, Linkek, Űrlapvezérlőelemek, Szövegkijelölés.

Megjegyzés: Alapértelmezetten a Szövegkijelölés nincs bejelölve.

Ennek az elemnek a bejelölése ajánlott, mivel a szövegek kényelmes és teljeskörű kijelölése csak ezzel a lehetőséggel valósítható meg.

A Safari böngésző használata

A Safari böngésző elindítása

A Safari böngésző a Kezdőképernyőn található ikonjával indítható el.

Az ikon eléréséhez nyomja meg röviden a Főgombot. A gomb megnyomásának hatására megjelenik a Kezdőképernyő. Ezután hajtson végre jobbra seprés mozdulatokat, amíg a VoiceOver be nem mondja a „szafari” szöveget.

A Kezdőképernyőn sok ikon található, ezért a Safari jobbra seprésekkel történő megkeresése hosszadalmas lehet.

A Safari ikonja általában a Dockon található. A Dock a képernyő alsó részén található vízszintes sáv. Koppintson négy ujjal a képernyő alsó részén. Ekkor a fókusz a Dock utolsó ikonjára kerül. Innen néhány balra sepréssel megkeresheti a Safari ikonját.

Ha a Safari ikonja a Kezdőképernyő egyik lapján sem található, akkor azt az Alkalmazáskönyvtárban tudja megkeresni. Az Alkalmazáskönyvtárat a Kezdőképernyő utolsó lapjáról továbblapozva találja meg.

Ha megtalálta a böngésző ikonját, koppintson duplán az érintőképernyőre. A dupla koppintás hatására megnyílik a böngészőalkalmazás. A képernyőolvasó felolvassa a legutoljára megnyitott weboldal első sorát.

A Safari felülete

A képernyő alsó részén található a Safari eszközsora, amely az alábbi elemeket tartalmazza:

- Oldalbeállítások gomb
- Cím szövegmező
- Frissítés gomb
- Vissza gomb
- Továbbítás gomb
- Megosztás gomb
- Könyvjelzők megjelenítése gomb
- Lapok gomb

Az értesítési sáv alatt található a betöltött weboldal tartalma.

Weboldalak megnyitása

Új oldal megnyitása

A Safari elindítását követően hajtson végre jobbra seprés mozdulatokat, amíg meg nem hallja a „cím” szót. Ekkor a fókuszt a Cím szövegmezőben van. A Cím szövegmező használatával weboldalakat nyithat meg, illetve internetes keresést kezdeményezhet.

Amikor először indítja el a böngészőt, a Cím szövegmező üres. Ekkor a mezőre lépve a „keresés vagy webhely neve” szöveg hangzik el.

A Safari további indításakor az utoljára megnyitott weboldal jelenik meg, mivel a böngésző kilépéskor megjegyzi azt.

Ha ismeri a megnyitni kívánt hivatkozás pontos szövegét, annak a Cím szövegmezőbe történő beírásával megnyithatja a weboldalt.

A Cím szövegmezőt úgy is megtalálhatja, ha négy ujjal a képernyő alsó részére koppint. Ekkor a fókusz a Lapok gombra kerül, ahonnan egyujjas balra seprésekkel juthat el a Cím mezőre.

Például, az Informatika a Látássérültekért Alapítvány honlapjának megnyitásához hajtsa végre az alábbiakat:

- Ujjcsúsztatással vagy seprésekkel keresse meg a Cím szövegmezőt.
- Egy ujjával kétszer gyorsan koppintson a szövegmező aktiválásához. Ekkor a VoiceOver bemondja a „cím, szövegmező, szerkesztést végez” szöveget. A képernyőn alul megjelenik a képernyőbillentyűzet.
- A képernyőbillentyűzet segítségével írja be a www.infoalap.hu webcímet. A cím beírása után koppintson duplán az Ugrás billentyűn. Az Ugrás billentyűt a jobb oldalon lent találja meg a képernyőbillentyűzeten.

Ekkor megnyílik az Infoalap honlapja. Elképzelhető, hogy a megnyitás közben kattogó hangokat hall. A betöltést követően a VoiceOver elkezdi felolvasni az oldal tartalmát. A felolvasást kétujjas szimpla koppintással tudja megállítani.

A weboldal tartalmán balra-, illetve jobbra seprésekkel navigálhat.

Egyujjas jobbra seprésekkel előre, egyujjas balra seprésekkel visszafelé navigálhat.

A weboldal tartalmát kétujjas lefelé sepréssel is felolvastathatja. Ez a folyamatos felolvasás gesztusa.

A Cím szövegmező törléséhez – például új webcím beírásakor – keresse meg azt. Seperjen egy ujjal egyszer jobbra. Ekkor a VoiceOver a „szöveg törlése, gomb” szöveget mondja be. Koppintson duplán a gombra. A műveletet követően koppanásszerű hangot fog hallani. Ez jelzi, hogy a szövegmező tartalma törlésre került. Ekkor beírható a kívánt webcím.

A webcímet diktálással is megadhatja. Ehhez két ujjal kétszer gyorsan koppintson a képernyőn. Ezt a kézmozdulatot varázskoppintásnak is nevezik. A kívánt szöveg bemondása után használja ismét a varázskoppintást. Elképzelhető, hogy a készülék nem érti meg a bemondást. Mivel a weboldal címét pontosan kell megadni, a gépelés a javasolt művelet.

Ha olyan webcímet ír be, amelyet korábban már meglátogatott, nem szükséges a teljes hivatkozás megadása. Ha nem privát módban használja a böngészőt, a Safari megjegyzi a korábban megnyitott oldalakat. A megadott szöveg alapján felajánlja az egyező előzményeket.

Lépjen a Cím szövegmezőbe, és a képernyőbillentyűzeten kezdje el beírni az Infoalap webcímét. Az I betű begépelése után a VoiceOver bemondja a „legpontosabb találat” szöveget. Ez azt jelenti, hogy az előzmények között szerepel olyan webcím is, amelyben van I betű. Az I betű begépelése után egy ujját tegye a képernyő közepére a virtuális billentyűzet fölé. Itt található a cím mező. A javaslatok megtalálásához hajtsa végre az alábbi műveletek egyikét:

- Csúsztassa az ujját felfelé a képernyőn, és koppintson a kívánt javaslatra.
- A cím mezőtől kiindulva seperjen egy ujjal jobbra, és koppintson egy ujjal duplán a kiválasztott javaslaton.

Ha megtalálta az „informatika a látássérültekért alapítvány infoalap hu” szöveget, koppintson duplán. A művelet hatására a Safari betölti az Infoalap weboldalát.

Lapok használata

A böngészés közben a lapok használatával navigálhat a megnyitott weboldalak között.

Egy adott lap kiválasztása

Előfordulhat, hogy egyszerre több weboldal is meg van nyitva. Ezek az oldalak külön lapfüleken helyezkednek el. A lapok között egyszerűen válthat. Ehhez a képernyő alsó részén koppintson négy ujjal egyszer. Ekkor a fókuszt a Safari utolsó elemére, a Lapok gombra kerül.

Koppintson egy ujjal duplán a gombon.

A megjelenő ablakban egy ujjas balra-, illetve és jobbra seprésekkel tekintheti át a lapokat. Ha egy lapot ki akar választani, egy ujjal kétszer koppintson rá. A kiválasztást követően a weboldal megjelenik a böngészőben.

Új lap megnyitása

Előfordulhat, hogy az aktuálisan megnyitott weboldalon kívül másikat is le kíván tölteni. Megnyitáskor az új oldal a meglévő helyére kerül.

Amennyiben a már megnyitott weboldalt is meg kívánja tartani a böngészőben, a másikat új lapra kell letöltenie. Ehhez négy ujjal koppintson egyszer a képernyő alsó részén. Ekkor a fókuszt a Safari utolsó elemére, a Lapok gombra kerül. Koppintson egy ujjal duplán a gombon. A megjelenő felületen egy ujjal seperjen többször jobbra, amíg az Új lap gombra nem lép, majd egyujjas dupla koppintással aktiválja azt.

Új lapot azok ablakának megnyitása nélkül is letölthet. Koppintson egy ujjal duplán a Lapok gombon, és tartsa az ujját a képernyőn. Másik lehetőségként koppintson egy ujjal háromszor gyorsan a Lapok gombon. A megjelenő menüben egy ujjal lapozzon jobbra, majd az Új lap gombon koppintson egy ujjal duplán.

Arra is lehetősége van, hogy a linkekhez tartozó weboldalakat külön-külön lapfüleken nyissa meg. A megnyitott weboldalon keresse meg azt a linket, amelyet meg kíván nyitni. A link megkeresésére használhatja az egyujjas balra- vagy jobbra seprést. A gyors navigációban segítség lehet a rotor használata. Tegye két ujját a képernyőre, majd forgassa el azokat úgy, mintha egy tárcsa lenne alattuk. Tekerjen a rotoron a linkek kategóriáig, majd lefelé-, illetve felfelé sepréssel navigáljon a linkeken. A kiválasztott linken hajtson végre egyujjas dupla koppintást. A második koppintást követően tartsa a kijelzőn az ujját. Azt is megteheti, hogy a kiválasztott linken egy ujjal háromszor gyorsan koppint. A megjelenő menüben egy ujjal seperjen jobbra a Megnyitás új lapon parancsig, majd

egyujjas dupla koppintással aktiválja azt. A művelet végrehajtást követően a linkhez tartozó weboldal új lapon nyílik meg.

Az összes lap bezárása

Néhány kézmozdulattal az összes megnyitott lapot egyszerre bezárhatja. Ebben az esetben a böngésző következő indításakor egyetlen oldal sem lesz megnyitva.

A megnyitott lap nézetében érintse meg a képernyő jobb alsó részén található Lapok gombot, majd koppintson egy ujjal duplán, és tartsa a kijelzőn az ujját. A felugró ablakban navigáljon a Mind a(z) szám lap bezárása gombra, majd koppintson rá egy ujjal duplán. A szövegben a „szám” szó helyén a megnyitott oldalak száma fog szerepelni.

Lehetősége van arra is, hogy egyszerűsített menüben egyszerre bezárja az összes lapot. Ehhez aktiválja az Eszközsor jobb szélén a Lapok gombot. A felugró ablak Kész gombján koppintson egy ujjal duplán, tartsa azt lenyomva, majd a megjelenő felugróban aktiválja a Mind a(z) szám lap bezárása gombot. A szövegben a „szám” szó helyén a megnyitott oldalak száma fog szerepelni.

Megjegyzés: Az egyujjas dupla koppintás, majd lenyomva tartás műveletének hatása megegyezik a egyujjas háromszori koppintásával.

Oldal frissítése

Előfordulhat, hogy ismét be kell töltenie a weboldalt, például azért, mert használat közben megváltozott a tartalma.

Ehhez koppintson egyszer négy ujjal a képernyő alsó részén. Ekkor a fókusz a Safari utolsó elemére kerül. Egy ujjal seperjen balra addig, amíg a VoiceOver be nem mondja a „frissítés, gomb” szöveget. Koppintson duplán a gombon. A művelet hatására megtörténik az oldal ismételt betöltése, azon a legfrissebb tartalom jelenik meg.

Kilépés a Safari böngészőből

A Safari böngészőből a Főgomb rövid megnyomásával lehet visszajutni a Főképernyőre. Sok iPhone típuson egy kézmozdulattal léphet a Kezdőképernyőre. Ekkor például a „dokk, szafari” bemondást hallja. Ebből tudhatja, hogy a Kezdőképernyőn, a Dockon, a Safari ikonján van a vezérlés.

Böngészés az interneten

Navigálás és felolvasás

A megnyitott weboldalak egyujjas csúsztatással járhatja be. A kézmozdulat végrehajtása közben a VoiceOver bemondásait hallja. A képernyőolvasó felolvassa az aktuális elemet.

A weboldalak általában nem férnek el a képernyőn, a teljes tartalom bejárásához lapozás szükséges. A lapozást görgetésnek is nevezik. A lapozáshoz érintse meg a képernyőt, majd három ujjal seperjen felfelé. Ekkor a képernyőolvasó bemondja például a „kettő törtvonal negyedik oldal” szöveget. Ez azt jelenti, hogy a betöltött weblap négy oldalból áll,

amelyből a Safari a másodikat mutatja. Háromujjas lefelé seprés mozdulattal visszafelé lapozhat az oldalon.

Egyik ujjának csúsztatásával bejárhatja az adott oldal elemeit.

A háromujjas seprés közben ciripelésszerű hang hallatszik.

Háromujjas seprés mozdulatok nélkül is navigálhat a weboldalakon.

Egyujjas jobbra seprésekkel lépkedhet sorban a weboldal elemein.

Egyujjas balra seprésekkel visszafelé lépkedhet a weboldal elemein.

Ekkor a VoiceOver automatikusan görgeti a weboldal tartalmát.

A weboldalakon különböző elemek, például szövegek, címsorok, linkek, stb. lehetnek. A jobbra-, illetve balra seprésekkel sorban lépkedhet a különféle elemeken.

A szövegeken bekezdésenként haladhat. A bekezdések általában egy gondolatot tartalmaznak, és új sorban kezdődnek.

A címsorok általában eltérően formázott szövegek, amelyekre külön rá tud navigálni a képernyőolvasó. A képernyőolvasó a szövegen kívül bemondja a címsorszintet is, pl. „hírek, második címsorszint”. A linkek szövegének bemondása után elhangzik a „link” szó is. A kiválasztott link aktiválásához koppintson egy ujjal kétszer a képernyőre.

Ha fel kívánja olvastatni az egész oldal tartalmát, két ujjával seperjen egyszer felfelé. Ekkor a fókusz a Safari első elemére kerül, és a VoiceOver elkezd felolvasni a képernyő tartalmát. Kétujjas koppintással megállíthatja a felolvasást. A felolvasás megállításához az egyujjas jobbra seprés mozdulatot is használhatja.

Amennyiben az aktuális pozíciótól kívánja felolvastatni a weboldal tartalmát, két ujjával seperjen egyszer lefele.

Elképzelhető, hogy olyan információra van szüksége, amelyről tudja, hogy az az oldal alsó részén található. Ilyenkor célszerű az oldal aljára ugrani, és onnan visszafelé lépkedve megkeresni a kívánt elemet. Ehhez koppintson négy ujjal egyszer a képernyő alsó részén, majd balra seprés mozdulatokkal keresse meg a kívánt elemet.

A nagy terjedelmű oldalak tetejére a képernyő felső szélének négy ujjal történő megérintésével léphet vissza.

A jobbra-, illetve balra történő seprésekkel a weboldal elemein tud lépkedni. Előfordulhat, hogy a szöveget kisebb egységeként, például karakterenként vagy szavanként kívánja meghallgatni.

Az is lehetséges, hogy nem a weboldal teljes tartalmára kíváncsi, hanem csak a címsorokon, a hivatkozásokon, úrlapvezérlőkön, stb. kíván végiglépkedni.

A fenti lehetőségek a rotor segítségével érhetőek el. A rotort úgy kell használni, mintha az egy jobbra vagy balra elfordítható kapcsoló lenne. Helyezze két ujját az érintőképernyőre, úgy, hogy hagy köztük egy kis távolságot. Képzelje azt, hogy egy forgatható kapcsoló van az ujjai között. Két ujjával forgassa el valamelyik irányba ezt a képzeletbeli kapcsolót. Közben tartsa végig a képernyőn a két ujját. Ha a kézmozdulat közben sercegő hangot hall, a készülék érzékeli a tekerési szándékot.

Ez a mozdulat a rotor elforgatása. A rotort jobbra és balra is el lehet forgatni. Sercegés közben a képernyőolvasó időnként bemondja a rotor aktuális értékét. Ha például a „karakterek” szót hallja, akkor a weboldal felolvastatása karakterenként történhet. Ha felfelé- vagy lefelé seprés mozdulatot hajt végre, a weboldal szövegét karakterenként mondja be a

VoiceOver. A lefelé seprésekkel az oldalon karakterenként előre, a felfelé seprésekkel visszafelé haladhat. A seprés előtt be kell fejeznie a rotor forgatását. Ehhez fel kell emelnie az ujjait a képernyőről.

Ha a rotort tovább forgatja, akkor a „szavak” szót fogja hallani. Ha ezt a lehetőséget választja, a felfelé-, illetve lefelé seprésekkel szavanként tud haladni a weboldalon. A lefelé seprésekkel az oldalon szavanként előre, a felfelé seprésekkel visszafelé haladhat.

A rotor forgatásával az alábbi lehetőségek közül is lehet választani:

- **Címsorok:** Az opció beállítását követően a vezérlés a felfelé-, illetve lefelé seprések hatására a címsorokon lépked végig. A lefelé seprésekkel az oldalon előre, a felfelé seprésekkel visszafelé haladhat a címsorokon.
- **Linkek:** Az opció beállítását követően a vezérlés a felfelé-, illetve lefelé seprések hatására a linkeken lépked végig. A linkeket a szokásos módon, dupla koppintással lehet aktiválni. A lefelé seprésekkel az oldalon előre, a felfelé seprésekkel visszafelé haladhat a linkeken.

A szavankénti, illetve a karakterenkénti lépkedést akkor érdemes használni, ha a szöveg bizonyos részeit a jobbra-, illetve a balra seprésekkel történő navigáció során nem érti meg, vagy, ha például idegen szavak esetén kíváncsi a szó pontos betűzésére. Karakter módban nemcsak a betű kerül felolvasásra, a könnyebb megértés céljából a VoiceOver egy nevet is bemond.

Például, a JAWS szót az alábbi módon olvassa fel karakter módban:

„Nagy jé, János. Nagy a, Aladár. Nagy duplavé, Walter. Nagy es, Sándor”.

A karakterenként bemondás például a szimpla- és a duplavé betűk megkülönböztetésére alkalmas.

Webhelyikonok hozzáadása a Főképernyőhöz

Elképzeltethető, hogy egyes weboldalt, például egy hírportált, olyan gyakran nyit meg, hogy azt célszerű hozzáadnia a Főképernyőhöz, hogy ne kelljen a böngészőt külön elindítania.

Webhelyikont az alábbi lépésekkel tud hozzáadni a Főképernyőhöz:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelyet a Főképernyőhöz hozzá kíván adni.
- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „megosztás, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a Megosztás gombon. A képernyőn megjelennek a megosztási lehetőségek.
- Koppintson négy ujjal a képernyő alsó részén. Ekkor a vezérlés az utolsó megosztási lehetőségre kerül, amely általában a Műveletek szerkesztése...
- Egyujjas balra seprésekkel lépkedjen visszafelé, amíg meg nem hallja a „főképernyőhöz, gomb” bemondást.
- Dupla koppintással nyomja meg a Főképernyőhöz adás gombot. Ekkor megnyílik az Hozzáadás a Főképernyőhöz képernyő.
- Az Új könyvjelző képernyő címsora alatt egy szövegmező található, amelybe az ikon nevét kell beírni. A Safari alapértelmezetten beírja a weboldal dokumentumcímét.

- Ha ez Önnek megfelelő, akkor ne változtassa meg a szövegmező tartalmát.
- Ha másik nevet kíván adni az ikonnak, egy jobbra seprés mozdulattal lépjen a Szöveg törlése gombra, majd dupla koppintással aktiválja azt. Koppanásszerű hang jelzi, hogy a szövegmező ki lett ürítve, a vezérlés visszakerült a vezérlőelemre. Megjelenik a képernyőbillentyűzet, amelynek segítségével begépelheti a kívánt nevet. Varázskoppintással, vagyis a kétujjas dupla koppintással a diktálást is elindíthatja.
- Ha begépelte vagy bediktálta, esetleg változatlanul hagyta a mező tartalmát, balra seprésekkel keresse meg a Hozzáadás gombot, majd dupla koppintással aktiválja azt. A kívánt oldal kikerül a Főképernyő ikonjai közé, és bezáródik a Hozzáadás a Főképernyőhöz képernyő. Az iOS az új ikont a Kezdőképernyő egy szabad helyére teszi.
- Ha valamilyen okból mégsem kívánja a weboldalt hozzáadni a Főképernyőhöz, alkalmazza a visszalépés kézmozdulatot, vagy balra seprésekkel keresse meg a Hozzáadás a Főképernyőhöz képernyőn a Mégsem gombot, és dupla koppintással aktiválja azt.

Szöveg kijelölése

Az oldalakon szövegek kijelölésére is van lehetősége a rotor használatával.

Navigáljon a Beállítások > Kisegítő lehetőségek > VoiceOver > Rotor menüpontba. Egyujjas dupla koppintással jelölje be a Szövegkijelölés menüpontot.

Ezután navigáljon a kijelölendő rész elejéhez. Forgassa a rotort a korábban már ismertetett módon a Szövegkijelölés menüre, majd legyintsen egy ujjal lefelé.

Az alábbi lehetőségek érhetők el:

- **Karakter kijelölése:** Egy karakter kijelölését teszi lehetővé a szövegben.
- **Szó kijelölése:** Egy szó kijelölését teszi lehetővé a szövegben.
- **Vonal kijelölése:** Ez az opció valójában egy sor kijelölését teszi lehetővé a szövegben. A honosításkor a „line” szó nem megfelelően lett lefordítva.
- **Oldal kijelölése:** A képernyőn megjelenő oldal kijelölését teszi lehetővé.
- **Összes kijelölése:** A weboldal teljes tartalmának kijelölését teszi lehetővé.

Amennyiben a VoiceOver a kijelölendő rész elején áll, és kiválasztotta a megfelelő rotorműveletet, az alábbi módon jelölheti ki a kívánt szöveget: Legyintsen egy ujjal jobbra. Ekkor a VoiceOver a kiválasztott kijelölési formának megfelelően bemondja a karaktert, a szót, a sort, stb., illetve azt, hogy az ki van jelölve.

Ha például a szó kijelölése lett kiválasztva, akkor a VoiceOver annyi szót mond be és jelöl ki a szövegben az olvasási iránynak megfelelően, ahányszor végrehajtja az egyujjas jobbra legyintés műveletét.

Amennyiben a kijelölést vissza kívánja vonni, legyintsen egy ujjal jobbról balra.

Az így kijelölt szöveg, vagy szövegrész másolhatóvá válik.

A másoláshoz forgassa el a rotort, amíg a Szerkesztés menüre nem ér. Egy ujjal legyintsen lefelé, amíg a „másolás” szót nem hallja. Ezután koppintson egy ujjal duplán a képernyőre. A másolt szöveg beilleszthető egyéb alkalmazásokba.

Navigálás a lapok között

A linkek egyujjas dupla koppintással aktiválhatóak. Ekkor általában új oldal nyílik meg a Safariban. Az előző oldalra a Vissza gombon történő dupla koppintással juthat vissza. A Vissza gomb a képernyő alsó sávján található. Az alsó sávra ugrásra használja a képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintást.

Az előző oldalra a visszalépés kézmozdulattal is visszajuthat. Ehhez két ujjal érintse meg a képernyőt, majd mozgassa azokat kétszer odavissza. Ezután emelje fel az ujjait. A mozdulat hatására megtörténik az előző oldal betöltése.

Amennyiben ismét meg kívánja nyitni az utoljára meglátogatott oldalt, azt a Továbbítás gomb megnyomásával is megteheti. Ehhez koppintson négy ujjal egyszer a képernyő alsó részén. Ekkor a fókusz a Safari utolsó elemére kerül. Egy ujjal seperjen balra addig, amíg a VoiceOver be nem mondja a „továbbítás, gomb” szöveget. Koppintson duplán a gombon. A Safari betölti az utoljára meglátogatott oldalt.

Méret módosítása

Miután a böngészőbe betöltődik egy weboldal, a méret közvetlenül módosítható a megjelenített tartalomban.

Érintse meg a képernyő bal alsó részét, vagy négy ujjal koppintson egyszer a képernyő alsó felére. Ezután balra legyintéssel keresse meg az Oldalbeállítások gombot.

Koppintson egy ujjal az Oldalbeállítások gombra a keresőmező bal oldalán. A felugró ablakban jobbra legyintéssel keresse meg az Oldalarány opciót. A méret növeléséhez legyintsen egy ujjal felfelé, a csökkentéséhez pedig egy ujjal lefelé.

Megjegyzés: Az ilyen vezérlők használatakor a rotor mindig az alapértelmezett műveletre áll át, például az érték beállítására.

Könyvjelzők kezelése

A könyvjelzők használatával lehetősége van arra, hogy a gyakran meglátogatott, illetve kedvelt weboldalait anélkül meg tudja nyitni, hogy azokat meg kelljen keresnie, vagy azok webcímét meg kelljen jegyeznie, és be kelljen gépelnie.

Könyvjelző létrehozása

Könyvjelző létrehozásához tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelyhez könyvjelzőt kíván létrehozni.
- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „megosztás, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a Megosztás gombon. A képernyőn megjelennek a megosztási lehetőségek.

- Koppintson négy ujjal a képernyő alsó részén. Ekkor a vezérlés az utolsó megosztási lehetőségre kerül, amely általában a Műveletek szerkesztése...
- Egyujjas balra seprésekkel lépkedjen visszafelé, amíg meg nem hallja a „könyvjelző hozzáadása, gomb” bemondást.
- Dupla koppintással aktiválja a Könyvjelző hozzáadása gombot. Ekkor megnyílik az Új könyvjelző képernyő.
- Az Új könyvjelző képernyő címsora alatt egy szövegmező található, amelybe a könyvjelző nevét kell beírni. A Safari alapértelmezetten beírja a weboldal dokumentumcímét.
- Ha ez Önnek megfelelő, akkor ne változtassa meg a szövegmező tartalmát.
- Ha másik nevet kíván adni a könyvjelzőnek, egy jobbra seprés mozdulattal lépjen a Szöveg törlése gombra, majd dupla koppintással aktiválja azt. A koppanásszerű hang jelzi, hogy a szövegmező ki lett ürítve, és a vezérlés visszakerült a vezérlőelemre. Megjelenik egy képernyőbillentyűzet, amelynek segítségével begépelheti a kívánt nevet. Varázskoppintással, vagyis kétujjas dupla koppintással a diktálást is elindíthatja.
- Ha begépelte vagy bediktálta, esetleg változatlanul hagyta a mező tartalmát, végezzen jobbra seprés mozdulatokat, amíg meg nem hallja a „hely, címsor” szöveget. Ezután seperjen még egyszer jobbra.
- Előfordulhat, hogy a Kedvencek szót fogja hallani. Ekkor koppintson duplán. A VoiceOver a „kijelölve, kedvencek” szavakat fogja bmondani. Seperjen egyszer jobbra. A képernyőolvasó a „könyvjelzők” szót fogja bmondani. Ekkor koppintson ismét duplán. A vezérlés visszakerül az Új könyvjelző ablakba.

- Balra seprésekkel keresse meg a Mentés gombot, majd dupla koppintással aktiválja azt. A kívánt oldal mentésre kerül a könyvjelzők közé.
- Ha valamilyen okból mégsem kíván új könyvjelzőt létrehozni, alkalmazza a visszalépés kézmozdulatot, vagy balra seprésekkel keresse meg az Új könyvjelző képernyőn a Mégsem gombot, és dupla koppintással aktiválja azt.

Weboldal megnyitása könyvjelző használatával

Korábban rögzített könyvjelző használatával az alábbi módon tud megnyitni egy adott weboldalt:

- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „könyvjelzők megjelenítése, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a Könyvjelzők megjelenítése gombon. Ekkor megjelenik a könyvjelzők képernyője, a VoiceOver bemondja a „könyvjelzők, címsor” szöveget. Előfordulhat, hogy az „olvasási lista, címsor” vagy az „előzmények, címsor” szöveget olvassa fel a képernyőolvasó.
- A címsor alatt található az a három gomb, amellyel szabályozni tudja, hogy mi jelenjen meg a megjelenő képernyőn. A gombcsoportra egyujjas jobbra sepréssel tud rálépni. Ekkor a VoiceOver a „könyvjelzők, gomb” vagy a „kijelölve, könyvjelzők, gomb” szöveget mondja be. Ha nem hallja a „kijelölve” szót,

koppintson duplán a Könyvjelzők gombon. Ennek hatására a könyvjelzők listája meg fog jelenni a képernyőn.

- Jobbra seprés mozdulatokkal eljuthat a könyvjelzők listájára. A listán a könyvjelzőkön jobbra seprésekkel előre, balra seprésekkel visszafelé léphet. A lista elején mindig a legrégebbi, a végén a legújabb könyvjelző szerepel. A lista utolsó eleme az iPhone útmutató. Ezt a rendszer teszi a könyvjelzőlista végére.
- Ha megtalálta a megnyitni kívánt oldalhoz tartozó könyvjelzőt, koppintson duplán. Ekkor bezáródik a könyvjelzők képernyője, és a Safari betölti a kiválasztott weboldalt.
- Ha mégsem könyvjelző használatával kíván oldalt megnyitni, használja a visszalépés kézmozdulatot . Ekkor bezáródik a könyvjelzők képernyője, és a vezérlés az eddig megnyitott weboldalon marad.

Könyvjelző törlése

Előfordulhat, hogy egy könyvjelzőre már nincs szüksége, például megszűnt a hozzátartozó oldal. Korábban rögzített könyvjelzőt az alábbi módon tud törölni:

- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „könyvjelzők megjelenítése, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a Könyvjelzők megjelenítése gombon. Ekkor megjelenik a könyvjelzők képernyője, a VoiceOver bemondja a „könyvjelzők, címsor” szöveget.

- Jobbra seprés mozdulatokkal keresse meg a törölni kívánt könyvjelzőt.
- Hajtson végre egyujjas lefelé sepréseket, amíg a VoiceOver be nem mondja a „törlés” szót.
- Ekkor koppintson duplán a könyvjelző törléséhez.
- A törlést követően a visszalépés mozdulattal juthat vissza az aktuális oldalra.

Az előzmények listája

Az előzmények azok a weboldalak, amelyeket korábban már meglátogatott. Egy ideig ezek is szerepelnek a könyvjelzők listáján, be lehet onnan tölteni őket. Ehhez koppintson egyszer négy ujjal a képernyő alsó részén. Ekkor a fókuszt a Safari utolsó elemére kerül. Egy ujjal seperjen balra addig, amíg a VoiceOver be nem mondja a „könyvjelzők megjelenítése, gomb” szöveget. Koppintson duplán a gombon.

A megjelenő ablakban megtekintheti a könyvjelzőket, a most olvasott lapokat és az előzményeket. Attól függően, hogy mi volt legutóbb kiválasztva, az lesz most is megjelenítve. Alapértelmezetten a VoiceOver bemondja a „könyvjelzők, címsor” szöveget. Seperjen egyszer jobbra. Elhangzik a „kijelölve, könyvjelzők gomb” szöveg. Seperjen ismét jobbra, amíg meg nem hallja az „előzmények, gomb” bemondást. Koppintson duplán. A művelet hatására a képernyőolvasó bemondja a „kijelölve, előzmények” szöveget. A listában elől a legutoljára meglátogatott weboldal szerepel. Jobbra seprésekkel lépkedjen addig, amíg a VoiceOver be nem mondja a kívánt webcímet. Ekkor dupla koppintással nyissa meg a weboldalt.

Olvasónézet

Az Olvasónézet a Safari azon lehetősége, amely megkönnyíti a cikkek olvasását. Az Olvasónézet jórészt csak a cikk szövegét tartalmazza, az egyéb oldalelemek, például a menü, a képek, a hirdetések általában nem jelennek meg. Ez a lehetőség hasznos lehet a képernyőolvasót használó felhasználóknak, mivel csak az oldal lényeges elemeit tartalmazza, így nem szükséges a többi rész áttekintése, nem kell azokon keresztül navigálni, stb.

Az Olvasónézet bekapcsolásához tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelyet Olvasónézetben kíván elolvasni.
- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja az „oldalbeállítások” bemondást.
- Koppintson duplán az Oldalbeállítások gombon. A képernyőn megjelennek a beállítási lehetőségek.
- Egyujjas balra seprésekkel lépkedjen addig, amíg meg nem hallja az „olvasó megjelenítése, gomb” bemondást.
- Dupla koppintással nyomja meg az Olvasó megjelenítése gombot. A kézmozdulat hatására megjelenik az oldal egyszerűsített nézete.
- Előfordulhat, hogy az Olvasó megjelenítése gomb nem aktív. Ebben az esetben nem lehet bekapcsolni az Olvasónézetet. Ekkor alkalmazza a visszalépés kézmozdulatot az oldal eredeti változatához történő visszatéréshez.
- Ha elolvasta az oldalt, az eredeti nézetéhez a kétujjas visszalépés kézmozdulattal tud visszatérni.

További hasznos tudnivalók a böngészésről

Az előző részben bemutatásra kerültek a böngészéssel, a Safari használatával kapcsolatos legfontosabb, alapvető ismeretek. Ebben a részben további hasznos tudnivalók kerülnek bemutatásra a böngészésről. Ismertetésre kerül a listák, a képek, a videók használata, a weboldalak mentése, a webcímek keresése, stb.

A weboldalak tartalma

Képek és ábrák

A weboldalak képeket és ábrákat is tartalmazhatnak. A képeket és az ábrákat más néven grafikáknak is nevezik. A képernyőolvasó magát a képet nem tudja értelmezni, de a grafikához tartozó leírást fel tudja olvasni. A képhez tartozó leírást szöveges alternatívának nevezik. A szöveges alternatíva nem automatikusan keletkezik, az oldal fejlesztőjének vagy a tartalomgazdának külön meg kell adnia. Csak a helyesen megírt weboldalak képei tartalmaznak szöveges alternatívát. A weboldalakon történő navigálás során a jobbra- vagy a balra seprés mozdulatok közben képekre is eljuthat. Ekkor a VoiceOver felolvassa a grafika képcímét vagy szöveges leírását, illetve bemondja a „kép” szót. Ez utóbbiból tudhatja, hogy a fókusz egy képen van.

Előfordulhat, hogy a kép egyben link is. Ebben az esetben a grafika képcímét követően a „link, kép” szöveget mondja be a VoiceOver. A képeket tartalmazó linkeket is dupla koppintással lehet megnyitni.

Listák

A weboldalakon található szöveges információk általában bekezdésekbe vannak sorolva. Előfordulhat azonban, hogy az oldal egy része nem folyó szöveget tartalmaz, hanem például egy szoftver használatához szükséges számítógép elvárt konfigurációját. Az ilyen jellegű információk általában felsorolás, lista formájában jelennek meg.

Ha jobbra-, illetve balra seprésekkel navigál a weboldalakon, akkor a „lista eleje” bemondásból tudhatja, hogy listára lépett.

A lista utolsó elemét követően a képernyőolvasó bemondja a „lista vége” szöveget. A következő jobbra seprés mozdulattal elhagyja a listát.

A lista lehet számozott vagy számozatlan.

Ha a lista számozott, akkor az elemei előtt a VoiceOver bemondja annak sorszámát. Számozott listát a fejlesztők, illetve a tartalomgazdák általában akkor használnak, ha az elemek sorrendje is lényeges, például egy használati utasításnál.

Számozatlan lista esetén gyakran előfordul, hogy az elemek előtt vizuálisan valamilyen jel, például fekete kör vagy négyzet helyezkedik el. Ilyenkor ezt is bemondja a képernyőolvasó, például „listajel” vagy „fekete négyzet”.

Az is előfordulhat, hogy a számozatlan listához nem tartozik listajel. A weboldalakhoz tartozó menürendszereket gyakran valósítják meg ilyen listákkal.

A listaelemek lehetnek linkek is. Ezek ugyanúgy dupla koppintással aktiválhatóak, mint a folyó szöveg linkjei.

Táblázatok

A weboldalak egy része táblázatokat is tartalmaz. A táblázatokban egymáshoz tartozó információk vannak tömör formában megjelenítve. A táblázatokhoz általában nincs szükség részletes információkra. A táblázatok általában kétdimenziósak, rácsra hasonlítanak. Az oszlopokban lehetnek a jellemző adatok megnevezései, például egy pályázat nyertesének a családi neve, az utóneve és a lakcímének a település része. A sorok maguknak a pályázóknak az adatait tartalmazhatják, pl. Kovács, Béla és Budapest.

A helyesen elkészített táblázatokban könnyű tájékozódni, azokban megfelelően vannak jelölve az összetartozó elemek. Csak a jól elkészített weboldalak tartalmaznak megfelelő táblázatokat.

Ha jobbra-, illetve balra seprésekkel navigál a weboldalakon, akkor az „első sor, egy oszlop, táblázat eleje” bemondásból tudhatja, hogy éppen egy táblázatra lépett. A képernyőolvasó azt is bemondja, hogy a táblázat hány sorból és hány oszlopból áll. A táblázat elemi egységei a cellák. Ezek tartalmazzák az adott sor adott oszlopához tartozó információt. Az információ lehet szöveg, link vagy kép. A cellák kis téglalap alapú területek a táblázatban. A cellákon lépkedve, a képernyőolvasó először a cella tartalmát mondja be, majd annak helyét a táblázatban.

A táblázat tartalmát sima szöveggként is fel lehet olvastatni. Ehhez használjon egyujjas jobbra-, illetve balra sepréseket. Ha a táblázat első sorának első oszlopából indulva, egyujjas jobbra seprésekkel navigál, akkor a következő cellára lépve, a képernyőolvasó bemondja annak

tartalmát, illetve azt, hogy az hányadik oszlophoz tartozik. Ha új sorra lép, akkor a sor száma is felolvasásra kerül.

Kétujjas lefelé sepréssel elindíthatja a folyamatos felolvasást. Ekkor a képernyőolvasó egymás után felolvassa a cellák tartalmát és pozícióját, balról jobbra, fentről lefelé haladva. Kétujjas koppintással megállíthatja a felolvasást.

Ha gyorsabban, soronként kíván lépkedni a táblázaton, kétujjas forgató mozdulatokkal állítsa a rotort a Sorok lehetőségre. A beállítást követően a felfelé-, illetve lefelé seprés mozdulattal egy sorral feljebb, illetve lejjebb léphet a táblázatban. A seprés mozdulat hatására a táblázat ugyanazon oszlopában marad a képernyőolvasó, a vezérlés nem kerül rá a sor első cellájára. Másik oszlopra a jobbra, illetve a balra seprés mozdulattal navigálhat.

A táblázat utolsó cellájára lépve, a VoiceOver bemondja a „táblázat vége” szöveget. A következő jobbra seprés mozdulattal elhagyja a táblázatot.

Webes űrlapok

Az eddig ismertetett oldalelemek passzívnak tekinthetők abban az értelemben, hogy azokon keresztül csak a weboldal tud információt közölni.

Interakciós lehetőséget a webes űrlapok biztosítanak. Webes űrlap lehet egy étterem ételrendelő felülete, egy szavazás, stb.

A webes űrlapokon a felhasználó információkat adhat meg, az elküldésre kerül a weboldal szerverére, ahol megtörténik annak feldolgozása.

A webes űrlapok hasonlítanak a párbeszédpanelekre, azokon is vezérlőelemek találhatóak. A weboldalakon az információkat űrlapmezőkben lehet megadni. Az űrlapmezőket űrlapvezérlőknek is nevezik. Az űrlapmezők hasonlítanak a vezérlőelemekre. Űrlapmező a szövegmező, a gomb, a jelölőnégyzet, a választógomb, a kibomló gomb, stb.

Az űrlapmezők képezhetnek önálló blokkot a weboldalon belül, de az is előfordulhat, hogy más elemek, pl. sima szövegek, képek, címsorok, linkek, stb. között helyezkednek el.

Az űrlapelemeken történő végiglépkedéshez kétujjas forgató mozdulatokkal állítsa a rotort az Űrlapvezérlőelemek lehetőségre.

Egyujjas lefelé sepréssel a következő, egyujjas felfelé söpréssel az előző űrlapmezőre léphet.

Szövegmezők

A szövegmező olyan űrlapvezérlőelem, amelybe gépeléssel vagy diktálással lehet információt megadni. A szövegmezőre az ujj csúsztatásával vagy seprésekkel juthat el. Ekkor a VoiceOver bemondja a szövegmező nevét, az esetlegesen beleírt szöveget, majd a „szövegmező” szót. Előfordulhat, hogy a „szükséges” szó is elhangzik. Ebben az esetben a mező kitöltése kötelező.

A szövegmezőt dupla koppintással aktiválhatja. Ilyenkor a képernyőolvasó bemondja a „szerkesztést végez” szöveget is. Ekkor a szövegmező aktív. Az aktiválást követően a kurzor a mező végére kerül. Ha szöveget ír be a mezőbe, az az eddigiek után kerül.

Az aktív szövegmezőben lefelé- vagy felfelé seprésekkel navigálhat.

Egyujjas jobbra sepréssel a következő, balra sepréssel az előző elemre léphet a weboldalon. A diktálás elindításához használja a varázskoppintás kézmozdulatot.

A diktálást követően a jobbra-, illetve balra seprésekkel ismét a weboldalon navigálhat.

Jelölőnégyzetek

A jelölőnégyzetek olyan űrlapvezérlők, amelyek két értéket – igaz vagy hamis – vehetnek fel. Az elemen történő dupla koppintással lehet átváltani annak értékét. A jelölőnégyzetek vizuálisan kis négyzetek, amelyek bejelölt állapotát egy pipa jelzi. A jelölőnégyzetre az ujj csúsztatásával vagy seprésekkel juthat el. Ekkor a VoiceOver bemondja a jelölőnégyzet nevét, majd a „jelölőnégyzet” szót. A „bejelölt”, illetve a „nem bejelölt” szöveg jelzi a jelölőnégyzet bejelöltségét.

Gombok

A gombok megnyomható űrlapvezérlők. A gombra az ujj csúsztatásával vagy seprésekkel juthat el. Ekkor a VoiceOver bemondja a gomb nevét, majd a „gomb” szót. A gombot dupla koppintással lehet megnyomni. A gomb megnyomásának hatására például új weboldal töltődik be.

A gombok speciális fajtája a váltógomb. Használata hasonló a jelölőnégyzetéhez, ezzel is egy érték beállítását vagy nem beállítását tudja jelezni.

A VoiceOver bemondja a váltógomb nevét, majd a „váltógomb” szót. A „lenyomva”, illetve a „nincs lenyomva” szöveg jelzi a váltógomb állapotát.

Az állapot megváltoztatása a váltógombon történő dupla koppintással lehetséges.

Választógombok

A választógombok olyan űrlapvezérlők, amelyek használatával három vagy több érték közül lehet választani. A választógombra az ujj csúsztatásával vagy seprésekkel juthat el. Ekkor a VoiceOver bemondja a választógomb nevét, majd a „választógomb” szót. A „bejelölt”, illetve a „nem bejelölt” szöveg jelzi a választógomb bejelöltségét. A választógomb általában nem egyedül szerepel, több ilyen típusú elem képez egy csoportot. A csoport elemei közül legfeljebb egy lehet bejelölve. A választógombot dupla koppintással tudja bejelölni. Egy adott választógomb bejelölése esetén a csoport eddig aktív tagja automatikusan nem bejelöltté válik.

A csoport elemei között egyujjas jobbra-, illetve balra seprésekkel tud navigálni. Ha a rotoron az Űrlapvezérlőelemek lehetőség van beállítva, akkor a felfelé-, illetve a lefelé söprés műveleteket is használhatja.

Kibomló gombok

A kibomló gombok olyan űrlapvezérlők, amelyek a számítógépes böngészőkben a kombinált listamezőknek felelnek meg. Működésük hasonlít a kombinált listamezőkére. A kibomló gombra az ujj csúsztatásával vagy seprésekkel juthat el. Ekkor a VoiceOver bemondja a kibomló gomb nevét, aktuális értékét, majd a „kibomló gomb” szöveget. A kibomló gombon történő dupla koppintás hatására megjelenik a hozzátartozó állítható kiválasztóelem.

A kiválasztóelemben több dolog közül választhat ki egyet. A VoiceOver bemondja a lehetőség helyét a kiválasztóelemben. Az első lehetőség alul található. Egyujjas felfelé sepréssel a következő, lefelé sepréssel az előző lehetőségre léphet a listában.

Lehet, hogy az egyujjas seprés közben egy koppanásszerű hangot hall. Ez azt jelenti, hogy nincs több lehetőség a kiválasztóelemben. Egy ujjal seperjen balra a képernyőn, ezzel a Kész gombra lép. Dupla koppintással nyomja meg a Kész gombot. Ekkor a kiválasztóelem eltűnik a képernyő aljáról, és a kibomló gomb értéke az új listaelem lesz.

Űrlapok kitöltése és elküldése

Miután a webes űrlap elemeit kitöltötte, beírta a szövegmezőkbe a szükséges információkat, beállította a jelölőnégyzeteket, stb., az űrlapot el kell küldenie feldolgozásra. Például egy webshopban, miután kiválasztotta a termékeket, megadta a fizetési módot, begépelte a szállítási címet, el kell küldenie a rendelést az üzlet üzemeltetőjének, hogy megkapja a rendelt termékeket. Az űrlapokat általában egy gomb megnyomásával küldheti el. A gomb felirata lehet Küldés, Elküld, OK vagy Rendben, de mindenképpen olyan szöveg, amely egyértelműen utal a funkcióra. Angol nyelvű oldalakon Go vagy Send gombot találhat. Az űrlap elküldését követően általában új oldal töltődik be, amelyen szerepel olyan információ, amely a küldés sikerességére vagy sikertelenségére utal. Ha a küldés sikertelen, akkor az új oldalon általában szerepel a kitöltött űrlap, amelyen meg vannak jelölve a hibásan vagy hiányosan megadott mezők.

Hasznos műveletek a weboldalakkal

Ebben a részben néhány olyan művelet ismertetése történik meg, amelyek hasznosnak bizonyulhatnak a weboldalak böngészése közben. Ilyen művelet a weboldalak címének megosztása, a fájlok letöltése, a keresés, stb.

Weboldalak megosztása

Előfordulhat, hogy egy weboldal olyan információkat, érdekességeket tartalmaz, amelyek miatt azt meg kívánja osztani valamelyik, kollégájával vagy ismerősével.

Megosztás e-mail-ben

A weboldal linkjét elküldheti e-mail-ben is. Ehhez tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelyet e-mail-ben kíván megosztani.
- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „megosztás, gomb” bemozdást.
- Koppintson duplán a Megosztás gombon. A képernyőn megjelennek a megosztási lehetőségek.
- Egyujjas jobbra seprésekkel lépkedjen a megosztási lehetőségeken, amíg meg nem hallja a „mail, gomb” bemozdást.
- Koppintson duplán a gombon. Ekkor elindul a Mail alkalmazás, és megnyílik egy új üzenet. A Tárgy mezőbe bekerül annak az

oldalnak a címsora, amelyről a megosztást kezdeményezte. Az Üzenettörzs mezőbe a program bemásolja az oldal linkjét.

- A Címzett mezőbe gépelje vagy diktálja be a címzett e-mail-címét.
- Egy balra seprés mozdulattal lépjen a Küldés gombra. Koppintson duplán a gombon. Ekkor megtörténik az üzenet elküldése, az ablak bezáródik, a vezérlés visszakerül az elküldött oldalra.
- Ha mégsem kívánja elküldeni az üzenetet, hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „mégsem, gomb” bemozdást. Koppintson duplán a gombon. Ekkor megjelenik egy felugró ablak, amelyen megadhatja, hogy mi történjen az üzenettel. Jobbra-, illetve balra seprés kézmozdulatokkal a Vázlat törlése és a Vázlat mentése lehetőségek közül választhat. Miután kiválasztotta az egyik opciót, az ablak bezáródik az üzenet elküldése nélkül.

Megjegyzés: Előfordulhat, hogy a megosztási lehetőségek között megjelenik olyan mailküldési opció is, amelynél a képernyőolvasó a „mail” szó mellett egyik kontaktjának a nevét is bemozdja. Ha egy ilyen gombon duplán koppint, akkor a megjelenő üzenetablak Címzett mezőjébe a program beírja az adott kontakt e-mail-címét.

Megosztás más alkalmazással

A weboldal linkjét elküldheti más alkalmazással, pl. SMS üzenetben is. Ehhez tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelyet SMS-ben kíván megosztani.

- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „megosztás, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a Megosztás gombon. A képernyőn megjelennek a megosztási lehetőségek.
- Egyujjas jobbra seprésekkel lépkedjen a megosztási lehetőségeken, amíg meg nem hallja az „üzenetek, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a gombon. Ekkor elindul az Üzenetek alkalmazás, és megnyílik egy új üzenet. Az üzenetbe a program bemásolja az oldal linkjét.
- A Címzett mezőbe gépelje vagy diktálja be a címzett nevét vagy telefonszámát.
- Jobbra seprés mozdulatokkal lépjen a Küldés gombra. Koppintson duplán a gombon. Ekkor megtörténik az üzenet elküldése, az ablak bezáródik, a vezérlés visszakerül az elküldött oldalra.
- Ha mégsem kívánja elküldeni az üzenetet, hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „mégsem, gomb” bemondást. Koppintson duplán a gombon. Ekkor az ablak bezáródik az üzenet elküldése nélkül.

Megjegyzés: Más alkalmazások, például a Skype vagy a Zoom is szerepelhetnek a megosztási lehetőségek között. Ezek üzenetküldési felületén szintén megoszthatja a weboldal hivatkozását.

A webcím másolása

Előfordulhat, hogy az oldal webcímét például egy dokumentumba akarja beilleszteni, amelyet csak később, az összes releváns információ összegyűjtését követően kíván elküldeni. Ebben az esetben ki kell másolni a weboldal címét, és azt be kell illesztenie másik alkalmazásba. Ehhez tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelynek a webcímét másolni kívánja.
- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „cím, <oldal címe>” bemondást.
- Koppintson háromszor gyorsan egy ujjal a képernyőn. Ekkor megjelennek a szerkesztési műveletek.
- Ha nincs másolt szöveg, akkor kis idő elteltével a „másolás” szót fogja hallani. Koppintson duplán a lehetőség aktiválásához. Ekkor a weboldal címe másolásra kerül.
- Ha már korábban végrehajtott másolási műveletet, akkor lehet, hogy például a „beillesztés” szót hallja. Ekkor hajtson végre egy balra seprés kézmozdulatot, hogy a Másolás lehetőségre lépjen, majd koppintson duplán.
- A másolást követően lépjen arra az alkalmazásra, amelybe a másolt webcímet be kívánja illeszteni. Ehhez nyissa meg az Alkalmazásváltót, vagyis nyomja meg kétszer gyorsan a Főgombot. (Egyes iPhone készülékeken, amelyeken nincs Főgomb, egy speciális kézmozdulattal lehet megnyitni az Alkalmazásváltót.)
- Egyujjas balra seprésekkel lépkedjen az alkalmazásokon, amíg meg nem hallja annak az applikációnak a nevét, amelybe be

kívánja illeszteni a másolt webcímet. Ekkor koppintson duplán. Az Alkalmazásváltó eltűnik a képernyőről, megjelenik a kiválasztott applikáció.

- Az alkalmazásban navigáljon arra a mezőre, amelybe a webcímet be kívánja illeszteni.
- Koppintson háromszor gyorsan a mezőn. Ekkor megjelennek a szerkesztési műveletek. A VoiceOver bemondja a „beillesztés, menüelem” szöveget.
- Koppintson duplán a lehetőség aktiválásához. Ekkor a weboldal címe beillesztésre kerül a kiválasztott mezőbe.
- Az Alkalmazásváltó segítségével visszaléphet a Safari webböngészőbe.

Megjegyzés: Az Eszköztáron található Megosztás gomb aktiválása után megjelenő lehetőségek között szerepelő Másolás paranccsal is a vágólapra lehet helyezni a weboldal címét.

Fájlok letöltése a weboldalakról

Az oldalakon szereplő linkek aktiválásakor általában másik weboldal nyílik meg. Előfordul az is, hogy a link nem egy weboldalra, hanem egy fájlra mutat. Az ilyen típusú linkekre duplán kattintva a Safari a fájltypustól függően a Megtekintés és/vagy a Letöltés lehetőségeket kínálja fel. A Megtekintés lehetőség választásával a Safari a megfelelő alkalmazásban megnyitja a fájlt. Ha nem jelenik meg a Megtekintés lehetőség, akkor a rendszer nem tudja beazonosítani a megnyitásra szolgáló alkalmazást.

Például a videó- és hangfájlokat a Safari meg tudja nyitni és le is tudja játszani. Azokat a fájl típusokat, amelyeket a Safari meg tud nyitni, támogatott fájl típusoknak nevezik.

A böngészőben megnyitott fájl megtekintése, illetve meghallgatása után a Vissza gombra történő dupla koppintással léphet vissza az előző oldalra.

Előfordulhat, hogy egyes fájlokat a Safari sem a böngészőben sem külső alkalmazás segítségével nem tud megnyitni. Ekkor válassza a fájl letöltése lehetőséget. A Letöltés kiválasztása után a fájl letöltése megkezdődik az alapértelmezetten beállított tárhelyre.

A megnyitott fájl letöltése

Lehetősége van a már megnyitott fájl letöltésére is. Ehhez tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg a letölteni kívánt fájlt.
- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „megosztás, gomb” bemozdást.
- Koppintson duplán a Megosztás gombon. A képernyőn megjelennek a megosztási lehetőségek.
- Koppintson négy ujjal a képernyő alsó részén. Ekkor a vezérlés az utolsó megosztási lehetőségre kerül, amely általában a Műveletek szerkesztése...
- Egyujjas balra seprésekkel lépkedjen visszafelé, amíg meg nem hallja a „mentés a fájlokba, gomb” bemozdást.

- Dupla koppintással nyomja meg a Mentés a Fájlokba gombot. Ekkor megnyílik a Fájlok alkalmazás.
- Egy ujjának csúsztatásával információkat tudhat meg a lehetséges mentési helyekről. Dupla koppintással jelölheti ki a mentés helyét.
- Hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „mentés, gomb” bemondást. Koppintson duplán a gombon. Ekkor az ablak bezáródik, és a fájl mentésre kerül a kijelölt helyre. A vezérlés visszakerül a Safari böngészőre.
- Ha mégsem kívánja menteni a fájlt, hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „mégsem, gomb” bemondást. Koppintson duplán a gombon. Ekkor az ablak bezáródik a fájl mentése nélkül. A vezérlés visszakerül a Safari böngészőre.

Letöltés a fájl megnyitása nélkül

Lehetősége van a kívánt fájl megnyitás nélküli letöltésére is. Ehhez tegye az alábbiakat:

- Nyissa meg azt az oldalt, amelyen a letölteni kívánt fájl linkje található.
- Az oldalon keresse meg a letölteni kívánt fájl linkjét. Ehhez négy ujjával koppintson a képernyő felső részén, majd kétujjas forgató mozdulatokkal állítsa a rotort a Linkek lehetőségre.
- Egyujjas lefelé seprésekkel lépkedjen a linkeken, amíg meg nem találja a letölteni kívánt elemet.
- Koppintson egy ujjal háromszor gyorsan a linken. Ez a hosszú megnyomás gesztusa. Ekkor megnyílik az elemhez tartozó lokális

menü. A menü megjelenésekor kattogó hangot hallhat. Ez alatt az idő alatt történik meg a fájl előnézetének betöltése. Ha zavarja a kattogás, a képernyő kikapcsolásával megállíthatja azt. A képernyőt a jobb oldalon található hosszúkás nyomógommbal kapcsolhatja ki.

- Koppintson négy ujjal a képernyő alsó részén. Ezzel a helyi menü utolsó elemére lép. Hajtson végre egyujjas balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „linkelt fájl letöltése, gomb” bemondást.
- Koppintson duplán a Linkelt fájl letöltése gombon. A letöltés rákérdezés nélkül megtörténik. A fájl hozzáadásra kerül a letöltések listájához, illetve megtalálható lesz a Fájlok alkalmazásban.

Az egyujjas négyszeres koppintással, amely a másodlagos aktiválásnak felel meg, előhívhatja azt a menüt, amely szintén tartalmazza a Letöltés lehetőséget.

Megjegyzés: Csak megbízható forrásból származó, megbízható fájlokat töltsön le, illetve nyisson meg.

A letöltési lista kezelése

Miután letöltött egy állományt, megtekintheti a fájlok listáját. Ehhez tegye az alábbiakat:

- A képernyő alsó részén végrehajtott négyujjas koppintással lépjen az Eszközsorra, és hajtson végre balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja az „oldalbeállítások” bemondást.
- Koppintson duplán az Oldalbeállítások gombon. A képernyőn megjelennek a beállítási lehetőségek.
- Egyujjas jobbra seprésekkel lépkedjen addig, amíg meg nem hallja a „letöltések, gomb” bemondást.

Koppintson duplán a Letöltések gombon. Ekkor megnyílik a letöltött fájlok listája. A letöltött fájlokon jobbra-, illetve balra seprésekkel vagy az ujj csúsztatásával lépkedhet. Fontos megjegyezni, hogy ezek a bejegyzések csak a letöltött fájlokra mutató linkek. Az aktuális fájlt dupla koppintással nyithatja meg. Az egyujjas felfelé-, illetve lefelé sepréssel több lehetőség közül választhat. A Letöltés megtekintése parancs kiválasztásával megnyithatja azt a tárhelyet, ahol a letöltött fájl található. A törlés opcióval törölheti a kiválasztott bejegyzést. A művelet hatására maga a letöltött fájl nem törlődik a tárhelyről, csak az arra mutató link. A letöltési bejegyzések előtt található a Törlés gomb. A gombra történő dupla koppintással törölheti a letöltött fájlok listáját. A listát a kétujjas visszalépés mozdulattal vagy a Kész gomb aktiválásával zárhatja be.

Keresés az interneten

A weboldalak megnyitására több lehetősége van. Ha ismeri a pontos webcímet, begépelheti azt a Címsorba. Ha létrehozott hozzá könyvjelzőt, annak segítségével ismételten megnyithat egy korábban már

meglátogatott weboldalt. Az üzenetben vagy e-mail-ben kapott webcímeket a link aktiválásával tudja megnyitni.

Az is előfordulhat, hogy nem konkrét oldalt kíván megnyitni, hanem információt akar kapni valamiről, például arról a helyről, ahová a hétvégén kirándulást tervez.

Ilyenkor valamelyik webes keresőszolgáltatást kell használnia, például a Google-t vagy a Microsoft Binget. A keresőszolgáltatások beleintegrálódhatnak a böngésző címsorába. Ez azt jelenti, hogy a Címsor mezőbe nemcsak webcímeket lehet beírni, hanem olyan szavakat, kifejezéseket is, amelyekkel a böngésző meghívja a keresőszolgáltatást, és megjeleníti a kapott eredménylistát.

A Safari böngésző alapértelmezetten a Google keresőszolgáltatást használja. A Safari Cím mezőjébe beleírhatja vagy bediktálhatja a keresési kifejezést, pl. a Zebegény szót. A képernyőbillentyűzet Ugrás gombjának megnyomására a keresési eredmény megjelenik a képernyőn.

Koppintson négy ujjal a képernyő felső részén. A mozdulattal a képernyő első elemére lép.

Kétujjas forgatással állítsa a rotort a Címsorok lehetőségre, majd egyujjas lefelé seprésekkel lépkedjen a címsorokon. Ha a bemondás alapján valamelyik találat felkelti az érdeklődését, akkor jobbra-, illetve balra seprésekkel olvassa végig az adott találat teljes szövegét, vagy a címsorra történő dupla koppintással nyissa meg a hozzátartozó oldalt. A megnyíló új oldalról a kétujjas visszalépés mozdulattal juthat vissza a keresési találatokra.

A találatok között lehetnek képek, videók vagy idegen nyelvű oldalak is. A Google első lépésben körülbelül 10 találatot jelenít meg.

Megjegyzés: Csak olyan oldalakat nyisson meg, amelyek megbízhatónak tart, nem talál gyanúsnak. Megbízható lehet például az a találat, amelyhez olyan webcím tartozik, amely csak az adott cég, szervezet vagy település nevét tartalmazza, pl. www.zebegeny.hu vagy www.infoalap.hu.

Ha egyujjas lefelé seprésekkel halad a címsorokon, egy idő után a „lábléc linkjei, első címsorszint” bemonrást fogja hallani. Ez azt jelenti, hogy az elsőre megjelenített találatok végére ért. Egyszerre körülbelül tíz találatot jelenít meg a Google. Az elsőként megjelenített találatok az esetek nagy részében a leginkább relevánsak, legtöbbször ezek között megtalálja azt, amit keres. Előfordulhat azonban, hogy további találatokat is meg kíván nézni.

Ehhez hajtson végre egyujjas balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „több keresési találat, gomb” szöveget. Koppintson duplán a Több keresési találat gombon. Ekkor a Google újabb tíz találatot jelenít meg.

Egyujjas lefelé seprésekkel előre, felfelé seprésekkel visszafelé lépkedhet a találatokon.

Ha lefelé seprésekkel halad, egy idő után ismét hallani fogja a „lábléc linkjei, első címsorszint” bemonrást. Ekkor ismét hajtson végre egyujjas balra seprés kézmozdulatokat, amíg meg nem hallja a „több, gomb” szöveget. Koppintson duplán a Több gombon. Ekkor a Google újabb tíz találatot jelenít meg, így összesen már harminc lesz a képernyőn.

Ha viszonylag sok találat áttekintése után sem talál megfelelőt, érdemes új, pontosított keresést indítania.

Ehhez érintse meg négy ujjal a képernyő alsó részét, majd egyujjas balra seprésekkel lépjen a Cím mezőre. Egy jobbra sepréssel lépjen vissza a Szöveg törlése gombra, majd dupla koppintással aktiválja azt.

Koppanásszerű hang fogja jelezni a szöveg törlését. Ekkor gépeléssel vagy diktálással adja meg az új keresési feltételt. A keresés elindítását követően a már ismertetett módon, ismét áttekintheti a találatokat.

Kiegészítő információk

Webes párbeszédablakok

A párbeszédablakok olyan ablakok, amelyek az alkalmazás valamelyik elemének aktiválást követően jelennek meg. Megnyitásukat követően az alkalmazás többi része nem érhető el, amíg a felhasználó be nem zárja azokat. A párbeszédablakok információt jelenítenek meg vagy kérnek a felhasználótól. Ilyen párbeszédablak például az Új üzenet ablak a Mail alkalmazásban.

A weboldalakon is lehetnek párbeszédablakok, ezeket webes párbeszédablaknak nevezik. A webes párbeszédablakokban a weboldalak közölhetnek információt, például a webáruház jelzi, hogy már csak kevés idő áll rendelkezésre a rendelés leadására.

A helyesen elkészített weboldalakon található párbeszédablakok – az alkalmazások párbeszédablakához hasonlóan – úgy vannak kifejlesztve, hogy amíg be nem zárja őket, a weboldal többi részét nem használhatja. A webes párbeszédablak tartalmát jobbra-, illetve balra seprésekkel vagy az ujj csúsztatásával olvastathatja fel.

A webes párbeszédablakokon minden olyan vezérlőelem, például szövegmező, hivatkozás, címsor, gomb, stb. megtalálható, amely a weboldalon szerepelhet. A rotor is ugyanúgy használható, a kétujjas forgatás mozdulatokkal beállíthatja, hogy a felfelé-, illetve lefelé seprésekkel például a címsorokon, a vezérlőelemeken, stb. lépkedjen.

A webes párbeszédablak bezárásához általában meg kell nyomnia egy gombot. A gomb felirata Rendben, OK vagy Igen lehet. Ezekben az esetekben valamilyen művelet jóváhagyása is megtörténik a bezáráskor. Előfordulhat, hogy a Törlés, a Mégsem vagy a Nem gomb is szerepel a

párbeszédablakban. Ezek megnyomásakor általában külön művelet végrehajtása nélkül záródik be a párbeszédablak.

Bizonyos esetekben a bezárás egy link aktiválásával történhet meg. A link felirata Rendben, Jóváhagyás, Küldés, Mehet vagy Bezárás lehet.

Sütik kezelése

A sütik olyan információk, amelyeket a webhelyek tárolnak a böngészőben. A sütik mindig egy megnevezésből és egy aktuálisan felvett értékből állnak. A süti angol megnevezése cookie. A sütik segítenek a webhelyeknek, hogy felismerjék Önt. A webhelyek a sütikből tudják, hogy ismét vagy még mindig Önnel vannak kapcsolatban.

A hasznos sütik szükségesek az ügyintézéshez vagy a webes vásárláshoz. Például, a sütikből tudhatja a webáruház, hogy Ön vásárol, Ön tette be az összes árut a kosárba, annak ellenére, hogy közben többször is új oldal töltődik be.

Ezek hasznos, illetve a webalkalmazás használatához szükséges sütik. Vannak olyan sütik is, amelyek reklámokat helyeznek el a böngészőben. Egyes sütik követik Önt. Megjegyzik, mely oldalakat nyitotta meg a webhelyen belül, milyen termékeket nézett meg, stb. A megjegyzett információkat a későbbi látogatások alkalmával célzott reklámok megjelenítéséhez használják fel.

Jogszábeli előírás, hogy a weboldalak jelezzék, amennyiben sütiket használnak. Az oldalak egy része első megnyitásakor webes párbeszédablakban jelzi, hogy sűtit használ. A felhasználónak lehetősége van arra, hogy engedélyezze vagy tiltsa a sűtik használatát. Számos weboldalon be lehet állítani, hogy milyen sűtik vagy

süticsoportok – például kényelmi, reklámcélú – használata engedélyezett.

A sütiiket például az Elfogadom, az Elfogadás, az Összes elfogadása, a Rendben vagy az OK gomb, illetve hivatkozás aktiválásával lehet engedélyezni. Angol nyelvű oldalakon az Accept, illetve az Accept all gomb vagy hivatkozás szerepelhet.

A sütik letiltása például a Tiltás, a Nem fogadom el, az Összes süti tiltása gomb vagy hivatkozás aktiválásával történhet. Angol nyelvű oldalakon a Dismiss, illetve a Dismiss all gomb vagy hivatkozás szerepelhet.

A sütik engedélyezését vagy tiltását – egy külön süti használatával – megjegyzi a weboldal, a legközelebbi megnyitáskor azt már nem kell megadnia. A sütik és más webhelyadatok utólag törölhetőek a Safariból.

Impresszum

Szerző: Informatika a Látássérültekért Alapítvány

Kiadja: Informatika a Látássérültekért Alapítvány